

MISHUK MYKHAILO

(Kárpátaljai Területi Állami Levéltár, igazgató)

**A Kárpátaljai Területi Állami Levéltár és az
MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltára
közötti együttműködés
és a további közös munka perspektívája**

Tisztelt Kollégák!

A Kárpátaljai Állami Levéltár a válság jelentős negatív hatásai ellenére szisztematikusan és hatékonyan fejleszti egyik kiemelt tevékenységi területét, a regionális nemzetközi együttműködést.

A regionális szintű nemzetközi levéltári együttműködés hozzájárul a hatékony tapasztalatcseréhez, különösen olyan fontos kérdésekben, mint az adatbázisok kialakítása, levéltári szakkönyvek és tudományos kiadványok készítése, kiállítások szervezése. A külföldi kollégákkal közös projektek segítik a Állami Levéltár és az Ukrán Nemzeti Levéltári Alapítvány által őrzött források vizsgálatát és gyarapítását.

A Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltárával régóta folytatott együttműködésünk példaértékű. A levéltáraink közötti együttműködési megállapodást 2013. január 21-én írtuk alá. A megállapodás fő céljai az alábbiak voltak: közös kutatási és publikációs projektek megvalósítása, a levéltári források és szakirodalmi kiadványok megjelentetése – ennek keretében adtuk ki az 1836-os kiváltságlevelet, amely az új pecsét használatának jogát biztosította Bereg vármegyének –, közös konferenciák és konzultációk előkészítése, levéltár-szakmai tapasztalatcseréken és egyéb rendezvények való részvétel, előadások tartása; tudományos és szakirodalmi információk cseréje.

A XX. Nemzetközi Levéltári Napok keretében 2013. szeptember 27-én közösen szerveztünk tudományos konferenciát. A rendezvény második napján Ungváron megtartott tanácskozás során a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban őrzött egyházi és állami anyakönyvek, matrikulák kérdéskörével foglalkoztunk.

Az anyakönyvek vezetése a mai Kárpátalja területén a XIII. században a Magyar Királyság területén (amely akkoriban Kárpátalját is magában foglalta) a 20. század elejéig fennálló úgynevezett vármegyei közigazgatási-területi rendszer kialakulásával függ össze.

A Kárpátaljai Területi Állami Levéltár fontosnak tartja az együttműködést a Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltárával a levéltári források feltárásában és bemutatásában.

Az évek óta tartó közös primer forrásfeltárás eredményeként született meg a Bereg megye főispánjának iratanyagát könyv formában közreadó segédlet is.

A közös együttműködésünknek szintén jó példája a Bereg megye pecséthasználatát engedélyező, a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban őrzött, 1836-os kiváltságlevél kiadása, amely hasonló a Szabolcs megyéjéhez, amelyet 1996-ban adtak ki a nyíregyházi levéltár munkatársai. A forráskiadásban és a latin, magyar, ukrán és angol nyelvre való fordításban a levéltárosok mellett részt vettek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanárai is. A kiadáshoz az elsődleges forrásokat a Kárpátaljai Területi Állami Levéltár biztosította, a kiadványhoz kapcsolódó feladatokat a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár szervezte és koordinálta.

A Bereg megyei 1836-os kiváltságlevél szép kivitelű kiadása egy új típusú együttműködést indított el, amely a tudományos kutatásra alapozva mintául szolgál a kárpátaljai állami levéltárban őrzött egyéb levéltári dokumentumok kutatásához, tudományos feldolgozásához és kiadásához.

A nyíregyházi levéltár munkatársai a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumától nyertek támogatást a kiadásra való előkészítésre.

A hosszú távú együttműködésünk lehetőséget ad arra, hogy a közös történelmünkről szóló levéltári dokumentumokat megőrizzük a jövő nemzedékei számára is.

Kedves Kollégák, szívből köszönöm figyelmüket!

Ezúton is köszönöm a meghívást a 30. Nemzetközi Levéltári Napon való részvételre.